

at høre den høitærede Finantsminister meddele os, hvorledes det finantsielle Experiment, som han ifjor Winter foretog paa egen Haand, er faldet ud, og om det kan betragtes som en lyffelig Expedition, som Ministeren der har foretaget sig til Vestindien, eller om det kun kan siges at være en Forøgelse af det, som man kalder „absolut urealisable Effekter“ i Rassebeholdningen, isfædet for de af den høitærede Minister i sin Tid lovede let realisable Effekter. Dernæst vilde jeg med Hensyn til Theatret kun gjøre opmærksom paa, at det forekommer mig, at den Omstændighed, at man ifjor vedtog at lade Statskassen betale Theatrets Gjæld til Sorø Akademi, egentlig ikke med Nødvendighed medfører, at Theatret ikke mere skal betale Noget paa denne Konto, thi Et er jo Forholdet mellem Theatret og Sorø Akademi, og et Andet Forholdet imellem Theatret og Statskassen. Jeg fandt det ikke hensigtsmæssigt og stemte ikke derfor ifjor; men jeg veed, at der var Grunde, der gjorde, at Flertallet kom sammen om denne Sag ifjor paa Rigsdagen. Smidlerid er dette jo nu afgjort, og det er en Ting, som der ikke kan tales mere om. Theatret er frit overfor Akademiet, men der er al mulig Grund, forekommer det mig, til at forlange, at Theatret af sit eventuelle Overskud betaler Renter og Udbrug paa denne Sum til Statskassen, og selv om det ikke maatte lykkes Theatret i den nærmeste Fremtid at gjøre det, saa vil det dog have Betydning, at det staaar der. Jeg veed vel, at den høitærede Kultusminister vil sige, at paa Grund af Theatrets nye forandrede Stilling har det ingen Betydning mere, thi det er at tage fra den ene Lomme og lægge i den anden; men dette er ikke Tilfældet. Det er af stor Betydning, at Theatret veed, at det har en saadan Gjæld at afgjøre; thi det er en Opfordring til Besparelse. Forøvrigt skal jeg med det Samme tillade mig at gjøre opmærksom paa Noget, som vistnok er en Feil, i Anmærkningerne til Lovforslaget. Der findes nemlig her under Theatrets Budget den mærkværdige Oplysning, at den samlede Indtægt er ca. 735,000 Kr., og denne Sum fremkommer ved en Sammenlægning af de ovenfor nævnte Poster, uden at det vækker ringeste Anstød, thi Sammenlægningen er fuldstændig rigtig. Derimod findes der en Post: „Anslaaet Underbalance 27,161 Kr. 49 Ø.“, som fremkommer ved en Sammenlægning af 40,730 Kr. 90 Ø. og 16,430 Kr. 59 Ø. Nu veed jeg ikke, om Theaterbestyrelsen er kommen saa vidt, at den kan faae en Underbalance paa 40,000 og 16,000 Kr. ved Sammenlægning reduceret til 27,000 Kr., men i saa Fald vilde man jo meget hurtigere kunne faae Gjælden afbetalt, og det vilde jo være Anerkjendelse værd. Sagen er nu vistnok den, at der er faldet et Femtal ud og kommet et Total isfædet for (Kirke- og Undervisningsministe-

ren: Der er glemt 30,000 Kr., men de staa paa et andet Sted). Naar, de staa altsaa paa et andet Sted. — Lil den høitærede Krigsminister vil jeg ogsaa gjerne rette en Forespørgsel om, hvorledes det staaar for Tiden med det bekjendte gamle Forbud imod at udtale sig i Militæretaten. Den høitærede Minister vil erindre, at hans Forøganger gav et saadant almindeligt Forbud imod, at de Militære kritiserede Ansuelser, som udgik fra oven. Jeg veed ikke, om dette Forbud skal gjælde endnu, men det har naturligvis sin Betydning for os, og dersom vi skulle til at behandle de militære Organisationslove og maasse ogsaa en Befæstningslov, saa kunde det nok være interessant at vide, om det er forment samtlige Militære, med Undtagelse af Krigsministeren alene, at have en Mening. Der er Noget, som kunde foranledige En til at tro, at Forbudet maasse var hævet, og det er, at, saa vidt jeg veed, er den Officer, der, særlig ved en Artikel, som han skrev, gav Anledning til, at Forbudet blev givet, nu bleven ansat i Krigsministeriet, og det vilde jo da være ganske mærkeligt, om han ikke nu skulde søge at faae Forbudet hævet; men det vilde maasse atter medføre, at man saa kunde kritisere hans Artikler fra den Tid.

Sluttelig kan jeg ikke Andet end med et Par Ord henlede Thingets Opmærksomhed paa en Side af vort offentlige Liv, vort nationale Liv, som jeg tror, vi for en Del have forsjømt i de sidste Aar, og det er de udenrigske Forhold. Ganste vist spille de ikke nogen stor Rolle paa Finantsloven, men ikke destomindre kan det ikke negtes, at ogsaa finantsielt maa disse Forhold tages med i Betragtning. Vi opfordres jo til at anvende meget betydelige Udgifter til vort Militærvæsen og opfordres stadig til at anvende endnu Mere, men saa er det ogsaa af Nødvendighed for os at faae at vide, i hvilken Retning vor udenrigske Politikk gaar, hvad Regjeringen har udrettet, og i hvilken Retning den tenker at gaa videre, forinden vi bevilge de store Summer til Forsvarsvæsenet, idet vi ikke have nogen Sikkerhed for, at de ikke blive anvendte i en Retning, som vi ikke kunne billige. Siden den ulykkelige Krig i 1864 har det været en almindelig Mening, som Alle have været tilbøjelige til at dele, at man skulde tale saa lidt som muligt om de udenrigske Forhold paa Rigsdagen, og Grunden dertil har været den, at man har troet at skylde Regjeringen at give den fuldstændig frie Hænder paa dette vanskelige Omraade. Det er ganske vist, at man mange Gange har været i Tvivl, om den høitærede Regjerings Handlemaade var rigtig, det har navnlig gjort sig gjældende ligeoverfor de sidste Regjeringer og særlig lige overfor denne Regjering. Man nærede stærk Tvivl, om Regjeringen overhovedet tog sig saa alvorligt af de Forhold, som den burde, og navnlig, om den var paa rette Dei. Det er ingen Hemmelighed, det er da